

Pauline Curnier Jardin YOU THINK YOU ARE WITHIN IN ME NOW

6.2 – 29.03.2018

De theatrale films van Pauline Curnier Jardin bestaan uit een mix van popcultuur en surrealistische elementen. Vaak neemt ze een historisch feit of mythe als vertrekpunt om vandaaruit verder te improviseren en aan de hand van buitensporige karakters en vreemde vormen een narratief patchwork te creëren. Curnier Jardin werkt hiervoor vaak samen met dezelfde groep van dansers en performers, en met de kostuum- en decorontwerpster Rachel Garcia.

Sinds 2007 is ze de Kapitein van Les Vraoums, een dada queer recital. In 2015 en '16 verbleef ze aan de *Rijksakademie van Beeldende Kunsten* in Amsterdam. Meer recent nog nam Curnier Jardin deel aan de 57ste Biënnale van Venetië en presenteerde ze een selectie van haar films in *Tate Modern* in Londen. Ze nam ook deel aan *Performa 15* (New York) en stelde tentoon in het *Palais de Tokyo* (Parijs), *MIT List Visual Arts Center* (Cambridge), *ZKM* (Karlsruhe), *FUTURA* (Praag), *Museum of Contemporary Art* (São Paulo), en *Musée d'Art Moderne* (Parijs).

Wat hieronder volgt zijn fragmenten uit het essay 'Caving in, or the eyeful tower' dat werd geschreven door professor John C. Welchman in het kader van de vinyl die in beperkte oplage wordt uitgebracht naar aanleiding van deze solotentoonstelling. Deze vinyl bevat een volledig herziene uitgave van de soundtrack van de film *Grotta Profunda, the moody chasm* (2011-2017).

"*Grotta Profunda* begint in een crypto-documentaire modus met zwart-witbeelden van Bernadette Soubirou als rondzwerfende, zichzelf ondervragende tiener. Die beelden zijn genomen op locatie in de Franse Pyreneeën in de buurt van waar de verschijningen haar te beurt vielen in 1858, vlak bij de stad Lourdes. Door het beklemtonen van lichaam en gezicht van de toekomstige heilige (ze werd zaligverklaard in 1925 en acht jaar later, onder het pontificaat van Pius XI, heiligverklaard) doen de beeldenreeksen denken aan Carl Theodor Dreyers meesterwerk van fysionomische cinema, *La Passion de Jeanne d'Arc* (*The Passion of Joan of Arc*, 1928). Dreyers werk werd toen gekaderd als een onderzoek naar hoe de metafysische ervaring lichamelijke indrukken nalaat, en was gelaagd met vragen over gender, theologische disputen, en de hardnekkigheid van de intimiderende patriarchale macht.

Het tweede en langere deel van de 30 minuten lange video speelt zich af in Curnier Jardins allegorisch aangepaste variant op de grot

in Massabielle waar de openbaring zich aan Bernadette voltrok. Deze binnenplek is gemodelleerd als een soort lichaamsgrot, een buik, een parodie op de onbezoedelde baarmoeder die zich in het centrum bevindt van een Mariale dialectiek van zuiverheid en voortplanting die Bernadettes visionaire ontmoetingen structureert en haar devote nalatenschap waarborgt. Hier wordt de protagonist geconfronteerd met, of projecteert hij of zij, een cryptisch doldwaze dierentuin van samengestelde figuren, die in apocriefe, 21ste-eeuwse termen resoneren met de menigtes van hybride menselijke en demonische vormen die in de christelijke traditie aanwezig zijn als kerkelijke marginalia (op steunstukken van koorbanken, op de hoeken van manuscripten, als waterspuwers, op draagstenen en kapitelen, en zo de verderaf gelegen uithoeken van de katholieke architectuur bevolken): een nu eens naakte, dan weer met latex omsluisde Venus van Willendorf die wegkruipt over de grond van de grot als een vrouwelijke krab, en ineenkrimpt als een seinpaal voor de Dood; een hermafrodiete aap-met-zeemeermin die de koppeling van lust, evolutionaire regressie, en de mythografie van vrouwelijke verpersoonlijking verbeeldt; een langharige Jezus, geïntroduceerd als een stuk kabeljauw, of een verpersoonlijkt vijgenblad; en Vanille en Chocolade, een koppel van "disco-gekke homo-seksuele ijscrème-gigolo's" die een vulgaire travestieten-pantomime opvoeren van de Erfzonde als een Verdrijving uit hun zuivelbedrijf Eden."

“Als de logica van de fysionomie (en het uiteindelijke beeld) van *Grotta Profunda* door elkaar is gehaald en ondersteboven gedraaid is, dan sterft het discours in *Teetotum* (2017)ⁱⁱ een uitgestelde en pijnlijk dralende dood, samen met de hoofden en de gezichten waarvan het afhankelijk is. Net als bij de andere film combineert Curnier Jardin historische referenties met de intriges van een carnavaleske groep. Alleen, in *Teetotum* behoren de deelnemers tot één van de weinig bestrafte entiteiten in de populaire cultuur die zich specifiek overgeven aan de praktijk van lichamelijk exces, slapstick-humor en gymnastieke finesse: het circus. En opnieuw net als met *Grotta Profunda* bouwt de kunstenaar hier verder op eerder werk dat begon met een specifieke historische gebeurtenis, namelijk *Blutbad Parade (Bloodbath Parade, 2014)*, die werd gefilmd op locatie in Karlsruhe in Duitsland, waar een oprukkende Franse luchtmacht in 1916 een circus “big top” bombardeerde tijdens een optreden, wat resulteerde in een massa burgerslachtoffers. *Teetotum* focust op de performatieve stijlfiguren van de jonge acrobaten – misschien zijn ze wel postmoderne reïncarnaties van de *saltimbanques* die door Picasso in 1905 werden afgebeeld – en in het bijzonder op hun werk met gekleurde hoepels die ze doen draaien rond hun nek en torso. Binnen een algemene theorie van gezichtsobjectivering introduceerde Fernand Léger een (onder)vragende ruimte tussen de gezichtsbenamingen van het circus, in het bijzonder het gezicht van de clown (“een veelkleurig gezicht, een oog, een neus, een mond die er niet langer uitzien als een neus, een mond, een oog”)ⁱⁱⁱ, en de gezichtsordes van de kijkers die het komen aanschouwen. Met een *Twilight Zone* zorgeloosheid zet Curnier Jardin de objectivering om in fatale rampspoed wanneer de ringen in de huid van de performers snijden en deze uiteindelijk gewurgd worden door hun rekvisieten. De jongleurs worden de halsader overgejaagd in een kille allegorie van onbedoelde nevenschade.”

De tentoonstelling omvat volgende werken:

The Hand, 2017

Sculpture, mixed media, approx. 3 x 4 m

Grotta Profunda, the moody chasm, 2011-2017

Single channel film, sound, colour, 30'

Grotta Profunda (The Atmosphere), 2011

Ink and acrylic on paper, framed, 152 x 158 cm

Teetotum, 2017

Single channel film, sound, colour, 3'

Laat ons weten indien je op de hoogte wilt gehouden worden van de release van de vinyl: Stijn.Maes@pxl.be

ⁱ Johanna Zinecker, *Labor Berlin 12: Drifting* (Berlin: Haus der Kulturen der Welt, 2012).

ⁱⁱ *Teetotum* kwam er op uitnodiging van Frieze Projects en werd voor het eerst getoond tijdens Frieze London 2017. De film kende haar televisiedebuut op 7 november 2017 om middernacht als deel van *Random Acts*, Channel 4 (UK).

ⁱⁱⁱ Fernand Léger, “The Circus” (1950), in *Functions of Painting*, vert. Alexandra Anderson (New York: Viking, 1973), 175. Welchman bespreekt Légers theorieën over gezichtsobjectivering in populaire cultuur, film en schilderkunst in “Face, Mask, Profile: From Affect to Object in the Work of Henri Matisse and Fernand Léger”, hoofdstuk 3 van *After the Wagnerian Bouillabaisse: Essays on European Art 1900-80* (Berlin: Sternberg, voorzien voor 2018).